

DIRECTIVA 2014/87/EURATOM A CONSILIULUI**din 8 iulie 2014****de modificare a Directivei 2009/71/Euratom de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolele 31 și 32,

având în vedere propunerea Comisiei Europene, elaborată după obținerea avizului unui grup de experți științifici din statele membre numiți de Comitetul științific și tehnic,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului ⁽³⁾ stabilește standarde de securitate de bază uniforme pentru protecția sănătății persoanelor supuse expunerilor profesionale, medicale și ale publicului împotriva pericolelor cauzate de radiațiile ionizante.
- (2) Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului ⁽⁴⁾ prevede obligațiile statelor membre de a institui și întreține un cadru național privind securitatea nucleară. Directiva menționată reflectă dispozițiile cuprinse în principalul instrument internațional în domeniul securității nucleare, și anume Convenția privind securitatea nucleară ⁽⁵⁾, precum și principiile fundamentale de securitate ⁽⁶⁾ stabilite de Agenția Internațională pentru Energia Atomică („AIEA”).
- (3) Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului ⁽⁷⁾ prevede obligațiile statelor membre de a institui și menține un cadru național privind gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.
- (4) Concluziile Consiliului din 8 mai 2007 privind securitatea nucleară și gestionarea în condiții de siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive au subliniat că „securitatea nucleară este o responsabilitate națională exercitată, după caz, în cadrul UE. Deciziile privind măsurile de securitate și supravegherea instalațiilor nucleare rămân în responsabilitatea exclusivă a operatorilor și a autorităților naționale”.
- (5) Accidentul nuclear din 2011 de la Fukushima, în Japonia, a readus în atenție, la nivel mondial, măsurile necesare pentru a reduce la minimum riscurile și pentru a asigura cele mai solide niveluri de securitate nucleară. Pe baza concluziilor Consiliului European din 24-25 martie 2011, autoritățile naționale de reglementare competente, împreună cu Comisia în cadrul Grupului european de reglementare pentru siguranța nucleară (ENSREG), înființat prin Decizia 2007/530/Euratom a Comisiei ⁽⁸⁾ au efectuat la nivel comunitar evaluări cuprinzătoare ale riscurilor și securității centralelor nucleare („teste de stres”). Rezultatele au identificat o serie de îmbunătățiri care ar putea fi puse în aplicare în cadrul abordărilor și al practicilor industriale în domeniul securității nucleare din țările participante.

⁽¹⁾ Avizul din 2 aprilie 2014 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ JO C 341, 21.11.2013, p. 92.

⁽³⁾ Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1).

⁽⁴⁾ Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 172, 2.7.2009, p. 18).

⁽⁵⁾ Decizia 1999/819/Euratom a Comisiei din 16 noiembrie 1999 privind aderarea Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) la Convenția din 1994 privind siguranța nucleară (JO L 318, 11.12.1999, p. 20).

⁽⁶⁾ IAEA Safety Fundamentals: Fundamental safety principles (Elementele fundamentale de securitate ale AIEA: Principii fundamentale de securitate), IAEA Safety Standard Series nr. SF-1 (2006).

⁽⁷⁾ Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (JO L 199, 2.8.2011, p. 48).

⁽⁸⁾ Decizia 2007/530/Euratom a Comisiei din 17 iulie 2007 privind stabilirea Grupului european la nivel înalt pentru siguranța nucleară și gestionarea deșeurilor (JO L 195, 27.7.2007, p. 44).

De asemenea, Consiliul European a invitat Comisia să efectueze, dacă este oportun, o revizuire a cadrului juridic și de reglementare existent pentru securitatea instalațiilor nucleare și să propună orice îmbunătățiri care ar putea fi necesare. Consiliul European a subliniat, de asemenea, faptul că în Uniune ar trebui să fie puse în aplicare și îmbunătățite permanent cele mai înalte standarde de securitate nucleară.

- (6) O autoritate de reglementare competentă și puternică, care dispune de independență efectivă în procesul de luare a deciziilor de reglementare, este o cerință fundamentală a cadrului de reglementare comunitar privind securitatea nucleară. Este extrem de important ca autoritatea de reglementare competentă să dispună de capacitatea de a-și exercita competențele în mod imparțial, transparent, fără a fi supusă vreunei influențe nejustificate în cadrul procesului său decizional de reglementare în scopul de a asigura un nivel ridicat de securitate nucleară. Deciziile de reglementare și măsurile de asigurare a aplicării normelor în domeniul securității nucleare ar trebui să se bazeze pe considerente tehnice obiective legate de securitate și ar trebui să fie stabilite fără vreo influență externă nejustificată care ar putea compromite securitatea, precum influența nejustificată asociată schimbării condițiilor politice, economice sau societale.

Dispozițiile Directivei 2009/71/Euratom cu privire la separarea funcțională a autorităților de reglementare competente ar trebui consolidate astfel încât să asigure independența efectivă a autorităților de reglementare în raport cu influențele nejustificate asupra procesului lor decizional de reglementare și să garanteze că acestea dispun de mijloacele și competențele adecvate pentru îndeplinirea în mod corespunzător a responsabilităților încredințate. În special, autoritatea de reglementare ar trebui să aibă suficiente competențe juridice, suficient personal și suficiente resurse financiare pentru îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților care îi revin.

Totuși, ar trebui ca cerințele consolidate să nu aducă atingere unei cooperări strânse, după caz, cu alte autorități naționale competente sau orientărilor de politică generală elaborate de statele membre.

- (7) Procesul decizional de reglementare ar trebui să țină seama de competențe și de expertiză, care pot fi puse la dispoziție de organizațiile de asistență tehnică. Această expertiză ar trebui să se bazeze pe cunoștințe științifice și tehnice de vârf, printre care cele dobândite în urma experienței operaționale și a cercetării legate de securitate, pe gestionarea cunoștințelor, precum și pe resurse tehnice adecvate.
- (8) În conformitate cu partea 1 a cerințelor generale de securitate ale AIEA, atât rolul statelor membre în stabilirea cadrului pentru securitatea nucleară, cât și rolul autorității de reglementare în punerea în aplicare a acestui cadru ar trebui să fie respectate.
- (9) Dată fiind natura specializată a industriei nucleare și disponibilitatea limitată a personalului cu experiența și competențele necesare, fapt care poate conduce la o rotație a persoanelor cu responsabilități executive între funcțiile deținute în cadrul industriei nucleare și cele din cadrul autorităților de reglementare, ar trebui să se acorde o atenție deosebită evitării conflictelor de interese. În plus, este necesar să se ia măsuri pentru a se asigura că nu există niciun conflict de interese cu organizațiile care furnizează consultanță sau servicii autorității de reglementare competente.
- (10) Consecințele unui accident nuclear pot depăși frontierele naționale și, prin urmare, ar trebui încurajate strânsa cooperare, coordonarea și schimbul de informații dintre autoritățile de reglementare competente ale statelor membre, aflate în vecinătatea unei instalații nucleare, indiferent dacă respectivele state membre operează sau nu instalații nucleare. În acest sens, statele membre ar trebui să asigure instituirea unor măsuri corespunzătoare pentru a facilita o astfel de cooperare în materie de securitate nucleară cu impact transfrontalier.
- (11) Pentru a asigura dobândirea aptitudinilor corespunzătoare, precum și atingerea și menținerea unor niveluri adecvate de competență, toate părțile ar trebui să prevadă participarea la un proces de învățare continuă a tuturor membrilor personalului cu responsabilități în materie de securitate nucleară a instalațiilor nucleare și în materie de mecanisme de pregătire și intervenție pe amplasament în situații de urgență. Acest lucru poate fi realizat prin instituirea unor programe și planuri de formare și a unor proceduri pentru revizuirea și actualizarea periodică a programelor de formare, precum și prin alocarea de fonduri bugetare adecvate pentru formare.
- (12) Un alt aspect esențial evidențiat de accidentul nuclear de la Fukushima este importanța sporirii transparenței în materie de securitate nucleară. Transparența este, de asemenea, un mijloc important de promovare a independenței în luarea deciziilor de reglementare. Prin urmare, dispozițiile actuale ale Directivei 2009/71/Euratom privind informațiile oferite publicului larg ar trebui formulate mai exact cu privire la tipul de informații care se furnizează. Mai mult, ar trebui să se acorde publicului ocazia de a participa la etapele relevante ale procesului decizional referitor la instalațiile nucleare, în conformitate cu cadrul național pentru securitatea nucleară, ținând seama de diferențele dintre sistemele naționale. Deciziile privind autorizarea rămân în continuare în responsabilitatea autorităților naționale competente.

- (13) Cerințele prezentei directive cu privire la transparență sunt complementare celor din legislația Euratom existentă. Decizia 87/600/Euratom a Consiliului ⁽¹⁾ impune fiecărui stat membru obligația de a notifica și furniza informații Comisiei și altor state membre în cazul unei urgențe radiologice pe teritoriul său, în timp ce Directiva 2013/59/Euratom prevede obligația statelor membre de a informa publicul larg asupra măsurilor de protecție a sănătății care trebuie aplicate și asupra procedurilor care se impun în caz de urgență radiologică și de a furniza la intervale regulate informații actualizate populației care poate fi afectată în cazul unei astfel de situații de urgență.
- (14) În cursul celei de a șasea reuniuni de examinare, părțile contractante la Convenția privind securitatea nucleară și-au reiterat angajamentul față de concluziile celei de a doua reuniuni extraordinare care a avut loc după accidentul de la Fukushima. Mai concret, acestea subliniază că „centralele nucleare ar trebui să fie concepute, construite și operate având drept obiectiv prevenirea accidentelor, iar în cazul unui accident, atenuarea efectelor sale și evitarea contaminării în afara amplasamentului” și că „autoritățile de reglementare ar trebui să asigure aplicarea acestor obiective în vederea identificării și a punerii în aplicare a unor măsuri corespunzătoare de îmbunătățire a securității instalațiilor existente”.
- (15) Având în vedere progresele tehnice înregistrate cu ajutorul dispozițiilor AIEA și de Asociația Autorităților de Reglementare în Domeniul Nuclear din Europa de Vest (Western European Nuclear Regulators Association — WENRA) și reacționând în urma experienței acumulate după testele de stres și investigațiile desfășurate asupra accidentului nuclear de la Fukushima, Directiva 2009/71/Euratom ar trebui modificată pentru a include un obiectiv comunitar de înalt nivel în materie de securitate nucleară care să acopere toate etapele ciclului de viață al instalațiilor nucleare (amplasarea, proiectarea, construcția, punerea în funcțiune, operarea, dezafectarea). Mai concret, acest obiectiv necesită îmbunătățiri semnificative de securitate în ceea ce privește proiectarea noilor reactoare, pentru care ar trebui să se utilizeze cunoștințe și tehnologie de vârf, ținând seama de cele mai recente cerințe internaționale în materie de securitate.
- (16) Aceste obiective ar trebui să fie realizate mai ales prin intermediul unor evaluări ale securității nucleare, care se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei directive. Acestea ar trebui să fie efectuate de către titularii de autorizație sub controlul autorității de reglementare competente la nivel național și pot fi utilizate pentru evaluarea riscului de accident major, astfel cum sunt reglementate de Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾, cu condiția să fie respectate cerințele din prezenta directivă.
- (17) Conceptul de protecție în adâncime este fundamental pentru securitatea instalațiilor nucleare și reprezintă baza pentru punerea în aplicare a obiectivelor de securitate nucleară la nivel înalt. Aplicarea principiilor protecției în adâncime, astfel cum sunt recunoscute de standardele și orientările internaționale și de WENRA, asigură faptul că activitățile în materie de securitate sunt supuse, în măsura în care este rezonabil din punct de vedere practic, unor niveluri independente de dispoziții, astfel încât, dacă se produce o defecțiune, aceasta să fie depistată, remediată sau corectată prin măsuri corespunzătoare. Eficacitatea fiecăruia dintre diferitele niveluri este un element esențial de protecție în adâncime pentru prevenirea accidentelor și diminuarea consecințelor în cazul apariției acestora. Protecția în adâncime este, în general, structurată pe cinci niveluri. În cazul în care un anumit nivel eșuează, intră în acțiune următorul nivel. Obiectivul primului nivel de protecție îl reprezintă prevenirea operării anormale și a defectărilor de sistem. În cazul în care primul nivel eșuează, al doilea nivel de protecție controlează operarea anormală sau depistează defectările. În cazul în care eșuează și al doilea nivel, cel de-al treilea nivel garantează că funcțiile de securitate sunt îndeplinite în continuare prin activarea unor sisteme specifice de securitate și a altor elemente de securitate. În cazul în care eșuează și al treilea nivel, al patrulea nivel limitează amploarea pe care o ia accidentul prin intermediul sistemului de gestionare a accidentelor, pentru a preveni sau pentru a atenua condițiile de accident sever însoțite de eliberarea de materiale radioactive în exterior. Ultimul obiectiv (al cincilea nivel de protecție) îl reprezintă reducerea consecințelor radiologice ale eliberărilor semnificative în exterior prin intermediul răspunsului la urgență în afara amplasamentului.
- (18) Alături de protecția în adâncime, o cultură de securitate nucleară eficientă este considerată a fi un factor fundamental pentru atingerea unui nivel înalt de securitate nucleară și pentru îmbunătățirea continuă a acesteia. Printre indicatorii unei culturi de securitate nucleară eficiente se numără mai ales următorii: angajamentul, la toate nivelurile, al personalului și al conducerii unei organizații față de securitatea nucleară și îmbunătățirea continuă a acesteia; promovarea capacității tuturor membrilor personalului, la toate nivelurile, de a pune sub semnul întrebării respectarea principiilor relevante în materie de securitate și a practicilor de îmbunătățire continuă a securității nucleare; capacitatea personalului de a raporta la timp problemele de securitate; identificarea învățămintelor desprinse din experiența de operare și raportarea sistematică a oricărei devieri de la condițiile normale de operare sau a oricărui mecanism relevant pentru gestionarea accidentelor care are potențialul de a produce un impact asupra securității nucleare. Printre elementele importante care contribuie la realizarea unei puternice culturi de securitate nucleară se numără, în special, sistemele eficiente de gestionare, educația și pregătirea profesională corespunzătoare și mecanismele prin care titularul autorizației se înregistrează, evaluează și documentează experiența de operare semnificativă în materie de securitate internă și externă și soluționarea eficace a problemelor care au fost ridicate.

⁽¹⁾ Decizia 87/600/Euratom a Consiliului din 14 decembrie 1987 privind procedura comunitară de schimb rapid de informații în caz de urgență radiologică (JO L 371, 30.12.1987, p. 76).

⁽²⁾ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

- (19) Atunci când se folosește sintagma „rezonabil din punct de vedere practic” în prezenta directivă, aceasta ar trebui să se aplice în conformitate cu definițiile stabilite, mai cu seamă cele ale WENRA și ale AIEA.
- (20) După accidentele nucleare de la Three Mile Island și Cernobil, accidentul nuclear de la Fukushima a subliniat încă o dată importanța critică a funcției anvelopei, care este ultima barieră de protecție a populației și a mediului împotriva eliberărilor radioactive care rezultă în urma unui accident. Prin urmare, solicitantul unei autorizații pentru construirea unui nou reactor de putere sau de cercetare ar trebui să demonstreze că proiectul limitează efectele produse de avarierea zonei active a reactorului la nivelul interiorului anvelopei, și anume solicitantul ar trebui să dovedească faptul că o eliberare mare sau neautorizată de radioactivitate în exteriorul anvelopei este extrem de puțin probabilă și că el, solicitantul, ar trebui să poată dovedi, cu un grad înalt de certitudine, că o astfel de eliberare nu se va produce.
- (21) Ar trebui impuse mecanisme mai specifice de gestionare a accidentelor și de intervenție pe amplasament în situații de urgență care să abordeze prevenirea accidentelor și atenuarea efectelor acestora. Respectivul activități ar trebui să fie conforme și să nu aducă atingere dispozițiilor relevante ale Directivei 2013/59/Euratom. Titularul autorizației ar trebui să prevadă proceduri, orientări și mecanisme care să abordeze accidentele, inclusiv accidentele severe, care s-ar putea produce în toate modurile de operare, inclusiv la capacitate maximă, în caz de oprire și în stadiile de tranziție, asigurând coerența și continuitatea între toate aceste proceduri și mecanisme și asigurând faptul că acestea sunt exercitate, revizuite și actualizate. Respectivul mecanisme ar trebui, de asemenea, să prevadă suficient personal, echipamente și alte resurse necesare. Ar trebui să se prevadă o structură organizațională cu repartizare clară a responsabilităților, precum și coordonarea dintre organismele de intervenție.
- (22) Testele de stres au demonstrat rolul esențial al mecanismelor de cooperare și coordonare consolidate între toate părțile care dețin responsabilități în materie de securitate nucleară. Evaluările *inter pares* s-au dovedit a fi un bun mijloc de consolidare a încrederii, având drept scop dezvoltarea și schimbul de experiență, precum și asigurarea aplicării în comun a unor standarde de securitate nucleară ridicate.
- (23) Cooperarea în domeniul securității nucleare între statele membre este bine stabilită, putând oferi o valoare adăugată în ceea ce privește securitatea nucleară, transparența și deschiderea către părțile interesate la nivel european și internațional.

Statele membre, prin intermediul autorităților lor de reglementare competente, valorificând în mod pertinent ENSREG și dezvoltând cunoștințele tehnice ale WENRA, ar trebui să definească, din șase în șase ani, o metodologie, condițiile-cadru și un calendar pentru evaluări *inter pares* pe teme tehnice comune specifice legate de securitatea nucleară a instalațiilor lor nucleare. Tema tehnică comună specifică de analizat ar trebui să fie identificată între nivelurile de referință WENRA în materie de securitate sau pe baza feedback-ului în urma experienței de operare, a incidentelor și a accidentelor și a evoluțiilor tehnologice și științifice. Statele membre ar trebui să efectueze o autoevaluare națională și să instituie mecanisme pentru efectuarea de analize *inter pares* comune a autoevaluării lor naționale de către autoritățile de reglementare competente ale altor state membre.

Ar trebui să fie elaborate rapoarte privind rezultatele acestor evaluări *inter pares*. Statele membre ar trebui să instituie planuri naționale de acțiune pentru a aborda eventualele constatări relevante și propria lor evaluare națională, ținând seama de rezultatele acestor rapoarte ale evaluărilor *inter pares*. Rapoartele de evaluare *inter pares* ar trebui, de asemenea, să constituie baza oricărui raport de sinteză a rezultatelor exercițiului tematic de evaluare *inter pares* la nivelul Uniunii, elaborat în mod colectiv de către autoritățile de reglementare competente ale statelor membre. Raportul de sinteză nu ar trebui să fie menit să clasifice securitatea instalațiilor nucleare, ci să se concentreze mai degrabă asupra procesului și a constatărilor tehnice ale evaluării tematice *inter pares*, astfel încât cunoștințele dobândite din exercițiul respectiv să poată fi împărtășite.

Încrederea reciprocă ar trebui să predomină în evaluările *inter pares* și, prin urmare, ar fi oportun ca, ori de câte ori este posibil, Comisia să informeze statele membre atunci când intenționează să utilizeze rezultatele rapoartelor de evaluare *inter pares* în cadrul documentelor sale de politică.

- (24) Obligațiile statelor membre de a raporta cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive, precum și obligația Comisiei de a elabora un raport pe baza rapoartelor naționale ar trebui să ofere ocazia de a face un bilanț și o evaluare a diferitelor aspecte ale punerii în aplicare a prezentei directive, precum și a eficienței acesteia. La nivel internațional există o serie de obligații de raportare relevante, precum rapoartele Convenției privind securitatea nucleară, ale căror rezultate ar putea fi utilizate pentru evaluarea punerii în aplicare a prezentei directive. În plus, în temeiul prezentei directive, ar trebui stabilite cerințe suplimentare de raportare în legătură cu constatările apărute în urma evaluărilor tematice *inter pares* ale instalațiilor nucleare. Prin urmare, în vederea simplificării legislației și a reducerii sarcinii administrative, obligația de raportare a statelor membre ar trebui să devină mai puțin costisitoare, atât în ceea ce privește frecvența rapoartelor, cât și conținutul acestora.
- (25) În conformitate cu o abordare graduală, punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei directive depinde de tipul de instalații nucleare aflate pe teritoriul unui stat membru. Prin urmare, la transpunerea dispozițiilor respective în legislația națională, statele membre ar trebui să țină seama de magnitudinea potențială și de natura riscurilor pe care le prezintă instalațiile nucleare pe care le au în plan sau pe care le operează. Principiul abordării graduale ar

trebuie să se refere în special la acele state membre care dețin stocuri reduse de materiale nucleare și de materiale radioactive, de exemplu cele legate de operarea unor reactoare de cercetare mici care, în cazul unui accident sever, nu ar genera consecințe comparabile cu cele generate de centralele nucleare.

- (26) Dispozițiile prezentei directive care sunt intrinsec legate de existența instalațiilor nucleare, și anume cele privind obligațiile deținătorilor de autorizații, noile cerințe specifice pentru instalațiile nucleare și dispozițiile privind pregătirea și intervenția pe amplasament în situații de urgență, nu ar trebui să fie aplicabile statelor membre care nu dețin instalații nucleare. Dispozițiile din prezenta directivă ar trebui să fie transpuse și puse în aplicare în mod proporțional, în conformitate cu circumstanțele naționale și ținând seama de faptul că aceste state membre nu dispun de instalații nucleare, dar garantând, în același timp, faptul că administrația publică sau autoritățile competente acordă o atenție corespunzătoare securității nucleare.
- (27) În conformitate cu Directiva 2009/71/Euratom, statele membre trebuie să instituie și să mențină un cadru național legislativ, de reglementare și organizațional pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare. Decizia privind modul în care sunt adoptate dispozițiile din cadrul național și privind instrumentul prin care sunt aplicate rămâne de competența statelor membre.
- (28) Conform declarației politice comune din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative, statele membre s-au angajat să însoțească notificarea măsurilor lor de transpunere, în cazuri justificate, cu o serie de documente care să explice relația dintre dispozițiile unei directive și părțile corespunzătoare ale instrumentelor naționale de transpunere. Cu privire la prezenta directivă, legiuitorul consideră că este justificată transmiterea unor astfel de documente.
- (29) Prin urmare, Directiva 2009/71/Euratom ar trebui modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Directiva 2009/71/Euratom se modifică după cum urmează:

1. titlul capitolului 1 se înlocuiește cu următorul text:

„OBJECTIVE, DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII”;

2. articolul 2 se modifică după cum urmează:

- (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Prezenta directivă se aplică oricărei instalații nucleare civile care face obiectul unei autorizații.”;

- (b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Prezenta directivă completează normele de bază menționate la articolul 30 din tratat în ceea ce privește securitatea nucleară a instalațiilor nucleare și nu aduce atingere legislației comunitare existente privind protecția sănătății lucrătorilor și a populației împotriva pericolelor prezentate de radiațiile ionizante, în special Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului (*).

(* Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1).”;

3. articolul 3 se modifică după cum urmează:

- (a) punctul 1 litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) o centrală nucleară, o instalație de îmbogățire, o fabrică de combustibil nuclear, o uzină de reprocesare, un reactor de cercetare, o instalație de depozitare a combustibilului uzat; și”;

- (b) se adaugă următoarele puncte:

„6. «accident» înseamnă orice eveniment neintenționat ale cărui consecințe reale sau potențiale sunt semnificative din punctul de vedere al protecției împotriva radiațiilor sau al securității nucleare;

7. «incident» înseamnă orice eveniment neintenționat ale cărui consecințe reale sau potențiale nu sunt neglijaabile din punctul de vedere al protecției împotriva radiațiilor sau al securității nucleare;

8. «operări anormale» înseamnă un proces operațional care se abate de la condițiile normale de operare și care se preconizează că va avea loc cel puțin o dată pe durata de operare a unei instalații, dar care, în ceea ce privește prevederile de proiectare corespunzătoare, nu provoacă daune semnificative elementelor importante pentru securitate și nici nu creează condiții de accident;
 9. «bază de proiectare» înseamnă gama de situații și evenimente luate în considerare în mod explicit la proiectarea, inclusiv la modernizarea, unei instalații nucleare în temeiul unor criterii stabilite, la care instalația poate rezista fără depășirea limitelor autorizate cu operarea planificată a sistemelor de securitate;
 10. «accident bază de proiect» înseamnă situațiile de accident care au fost prevăzute la proiectarea unei instalații nucleare, în conformitate cu criteriile stabilite de proiectare, și în cazul cărora avarierea combustibilului, acolo unde este cazul, și eliberarea de materiale radioactive sunt menținute în limitele autorizate;
 11. «condiții severe» înseamnă condiții care sunt mai severe decât condițiile referitoare la accidentele bază de proiect; aceste condiții pot fi cauzate de defectări multiple, cum ar fi pierderea completă a tuturor funcțiilor unui sistem de securitate sau de un eveniment extrem de improbabil.”;
4. în capitolul 2 se introduce următorul subtitlu după titlul „OBLIGAȚII”:

„SECȚIUNEA 1

Obligații generale”;

5. articolul 4 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre instituie și mențin un cadru național legislativ, de reglementare și organizațional («cadru național») pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare. Cadru național prevede în special:

- (a) alocarea responsabilităților și coordonarea între organismele de stat competente;
- (b) cerințele naționale în materie de securitate nucleară, care să acopere toate etapele ciclului de viață al instalațiilor nucleare;
- (c) un sistem de autorizare și interdicția cu privire la operarea instalațiilor nucleare fără autorizație;
- (d) un sistem de control de reglementare al securității nucleare, efectuat de autoritatea de reglementare competentă;
- (e) măsuri eficace și proporționale de asigurare a aplicării normelor, inclusiv, dacă este cazul, măsuri corective sau de suspendare a operării și de modificare sau retragere a autorizației.

Stabilirea modalității în care cerințele naționale în materie de securitate nucleară menționate la litera (b) sunt adoptate și a instrumentului prin care sunt aplicate rămâne de competența statelor membre.”;

6. la articolul 5, alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Statele membre asigură independența efectivă a autorității de reglementare competente față de influențe nejustificate în procesul decizional de reglementare. În acest scop, statele membre se asigură că prin cadrul național i se impun autorității de reglementare competente următoarele condiții:

- (a) este separată funcțional de orice alt organism sau organizație care se ocupă de promovarea sau utilizarea energiei nucleare și nu solicită sau nu acceptă instrucțiuni din partea niciunui astfel de organism sau a niciunei astfel de organizații atunci când își îndeplinește atribuțiile de reglementare;
- (b) ia decizii de reglementare bazate pe cerințe solide și transparente privind securitatea nucleară;
- (c) primește alocări bugetare dedicate și corespunzătoare care să îi permită să își îndeplinească atribuțiile de reglementare, astfel cum sunt definite în cadrul național, și este responsabilă de execuția bugetului alocat;
- (d) are personal suficient care are calificările, experiența și competențele necesare pentru a-și îndeplini obligațiile. Autoritatea poate utiliza resurse și cunoștințe științifice și tehnice externe în sprijinul funcțiilor sale de reglementare;

- (e) stabilește proceduri pentru prevenirea și soluționarea oricăror conflicte de interese;
- (f) oferă informații privind securitatea nucleară fără aprobare din partea vreunui alt organism sau a vreunei alte organizații, cu condiția ca acest lucru să nu pună în pericol alte interese prevalente, precum siguranța, recunoscute prin legislația relevantă sau prin instrumente internaționale.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile de reglementare competente i se acordă din punct de vedere juridic atribuțiile necesare pentru a-și îndeplini obligațiile în contextul cadrului național descris la articolul 4 alineatul (1). În acest scop, statele membre se asigură că respectivul cadru național conferă autorităților de reglementare competente următoarele atribuții de reglementare:

- (a) de a propune, de a defini sau de a participa la definirea cerințelor naționale de securitate nucleară;
- (b) de a impune titularului de autorizație să se conformeze și să demonstreze conformitatea cu cerințele naționale de securitate nucleară și cu clauzele autorizației respective;
- (c) de a verifica această conformitate prin evaluări și inspecții de reglementare;
- (d) de a propune sau de a pune în practică măsuri eficiente și proporționale de asigurare a aplicării normelor.”;

7. articolele 6, 7 și 8 se înlocuiesc cu următorul text:

„Articolul 6

Titularii de autorizație

Statele membre se asigură că în cadrul național se impune ca:

- (a) răspunderea majoră pentru securitatea nucleară a unei instalații nucleare revine în principal titularului de autorizație. Această răspundere nu poate fi delegată și include responsabilitatea pentru activitățile contractanților și subcontractanților, ale căror activități ar putea afecta securitatea nucleară a unei instalații nucleare;
- (b) atunci când solicită o autorizație, solicitantul să prezinte o analiză a securității nucleare. Domeniul de aplicare și nivelul de detaliere ale acestei analize sunt proporționale cu amploarea potențială și cu natura pericolului relevant pentru instalația nucleară și pentru amplasamentul acesteia;
- (c) titularii autorizațiilor să evalueze cu regularitate, să verifice și să îmbunătățească permanent securitatea nucleară a instalațiilor lor nucleare, în măsura în care este rezonabil din punct de vedere practic, în mod sistematic și verificabil; Acestea trebuie să includă verificarea faptului că sunt instituite măsuri pentru prevenirea accidentelor și atenuarea consecințelor accidentelor, inclusiv verificarea aplicării prevederilor de protecție în adâncime;
- (d) titularii autorizațiilor să instituie și să pună în practică sisteme de management care acordă securității nucleare prioritatea cuvenită;
- (e) titularii autorizațiilor să prevadă proceduri și mecanisme corespunzătoare pe amplasament, inclusiv ghiduri de management al accidentelor severe sau măsuri echivalente pentru a reacționa în mod eficace la accidente în scopul prevenirii sau atenuării consecințelor acestora. Mai concret, respectivele proceduri:
 - (i) sunt conforme cu alte proceduri operaționale și sunt puse periodic în practică sub forma unor exerciții pentru a confirma că sunt practicabile;
 - (ii) abordează accidente și accidente severe care s-ar putea produce în toate modurile de operare și pe cele care implică sau afectează mai multe unități simultan;
 - (iii) prevăd mecanisme de primire a asistenței externe;
 - (iv) sunt reexamine periodice și actualizate cu regularitate, ținând cont de experiența dobândită din exerciții și de lecțiile învățate din accidente;
- (f) titularii de autorizație să prevadă și să mențină resurse umane și financiare cu calificări și competențe adecvate, necesare pentru a-și îndeplini obligațiile cu privire la securitatea nucleară a instalațiilor nucleare. Titularii licențelor se asigură, de asemenea, că contractanții și subcontractanții de care răspund și ale căror activități ar putea afecta securitatea nucleară a unei instalații nucleare au resursele umane necesare cu calificările și competențele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor lor.

*Articolul 7***Competențe și abilități în domeniul securității nucleare**

Statele membre se asigură că prin cadrul național se impune tuturor părților să ia măsuri pentru educarea și formarea personalului lor care are responsabilități legate de securitatea nucleară a instalațiilor nucleare, în vederea obținerii, menținerii și dezvoltării în continuare a competențelor și abilităților în domeniul securității nucleare și al pregătirii pe amplasament pentru situații de urgență.

*Articolul 8***Transparență**

(1) Statele membre se asigură că lucrătorii și populația primesc informațiile necesare cu privire la securitatea nucleară a instalațiilor nucleare și la reglementarea acesteia, acordând o atenție specială autorităților locale, populației și părților interesate din vecinătatea unei instalații nucleare. Această obligație include asigurarea faptului că autoritatea de reglementare competentă și titularii de autorizații, în domeniile lor de responsabilitate, prevăd în cadrul politicii lor de comunicare:

- (a) informarea lucrătorilor și a publicului larg cu privire la condițiile normale de operare a instalațiilor nucleare; și
- (b) informarea promptă în caz de incidente și accidente a lucrătorilor și a publicului larg, precum și a autorităților de reglementare competente din alte state membre din vecinătatea unei instalații nucleare.

(2) Informațiile sunt puse la dispoziția publicului în conformitate cu legislația și instrumentele internaționale relevante, cu condiția ca acest fapt să nu pună în pericol alte interese prioritare, precum securitatea, recunoscute prin legislația sau instrumentele internaționale relevante.

(3) Fără a aduce atingere articolului 5 alineatul (2), statele membre se asigură că autoritatea de reglementare competentă se implică, după caz, în activități de cooperare cu privire la securitatea nucleară a instalațiilor nucleare cu autoritățile de reglementare competente din alte state membre aflate în vecinătatea unei instalații nucleare, printre altele, prin schimbul și/sau utilizarea în comun a informațiilor.

(4) Statele membre se asigură că publicului larg i se oferă posibilități adecvate de a participa efectiv la procesul decizional legat de autorizarea instalațiilor nucleare, în conformitate cu legislația și instrumentele internaționale relevante.”;

8. după articolul 8 se introduce următoarea secțiune:

*„SECȚIUNEA 2****Obligații specifice****Articolul 8a***Obiectivul de securitate nucleară a instalațiilor nucleare**

(1) Statele membre se asigură că prin cadrul național pentru securitatea nucleară se impune ca instalațiile nucleare să fie proiectate, amplasate, construite, puse în funcțiune, operate și dezafectate astfel încât să se prevină accidentele și, în cazul unui accident, să se atenueze consecințele acestuia și să se evite:

- (a) eliberările radioactive timpurii care ar impune luarea de măsuri de urgență în afara amplasamentului, dar fără să existe suficient timp pentru punerea în aplicare a acestora;
- (b) eliberările radioactive masive care ar necesita măsuri de protecție care nu pot fi limitate în spațiu sau timp.

(2) Statele membre se asigură că prin cadrul național se impune ca obiectivul stabilit la alineatul (1):

- (a) să se aplice instalațiilor nucleare pentru care se acordă o autorizație de construcție pentru prima dată după 14 august 2014;
- (b) să fie utilizat ca referință pentru punerea în aplicare la timp a îmbunătățirilor rezonabile din punct de vedere practic în materie de securitate aduse instalațiilor nucleare existente, inclusiv în cadrul evaluărilor periodice de securitate, astfel cum sunt definite la articolul 8c litera (b).

*Articolul 8b***Punerea în aplicare a obiectivului de securitate nucleară a instalațiilor nucleare**

(1) În vederea realizării obiectivului de securitate nucleară prevăzut la articolul 8a, statele membre se asigură că prin cadrul național se impune ca, în cazurile în care se aplică protecția în adâncime, aplicarea se face pentru a se asigura că:

- (a) impactul pericolelor externe extreme naturale și provocate neintenționat de om este redus la minimum;
- (b) operarea anormală și defectările sunt prevenite;
- (c) operarea anormală este controlată și defectările sunt depistate;
- (d) accidentele bază de proiect sunt controlate;
- (e) condițiile severe sunt controlate, inclusiv prevenirea creșterii în amploare a accidentelor și atenuarea consecințelor accidentelor severe;
- (f) sunt instituite structuri organizaționale în conformitate cu articolul 8d alineatul (1).

(2) În vederea îndeplinirii obiectivului de securitate nucleară prevăzut la articolul 8a, statele membre se asigură că prin cadrul național se impune ca autoritatea de reglementare competentă și titularul de autorizație să ia măsuri pentru a promova și consolida o cultură de securitate nucleară eficientă. Respectivele măsuri includ, în special:

- (a) sisteme de management care acordă prioritatea cuvenită securității nucleare și promovează, la toate nivelurile personalului și conducerii, capacitatea de a pune sub semnul întrebării realizarea efectivă a principiilor și practicilor relevante de securitate și de a raporta în timp util aspectele legate de securitate, în conformitate cu articolul 6 litera (d);
- (b) mecanisme prin care titularul autorizației se înregistrează, evaluează și documentează experiența internă și externă semnificativă de operare în materie de securitate;
- (c) obligația titularului autorizației de a raporta evenimente cu un impact potențial asupra securității nucleare la autoritatea de reglementare competentă; și,
- (d) mecanisme de educație și formare, în conformitate cu articolul 7.

*Articolul 8c***Evaluarea inițială și revizuri periodice ale securității**

Statele membre se asigură că în cadrul național se impune ca:

- (a) orice acordare a unei autorizații de construire a unei instalații nucleare, sau de operare a unei instalații nucleare, să se bazeze pe o evaluare corespunzătoare, specifică amplasamentului și instalației, care să cuprindă o analiză a securității nucleare în ceea ce privește cerințele naționale în materie de securitate nucleară, pe baza obiectivelor stabilite la articolul 8a;
- (b) titularul autorizației, sub controlul reglementar al autorității de reglementare competente, să reexamineze sistematic și periodic, cel puțin o dată la zece ani, securitatea instalației nucleare, astfel cum este prevăzută la articolul 6 litera (c). Respectiva reevaluare a securității vizează asigurarea respectării actualei baze de proiectare și identifică noi îmbunătățiri în domeniul securității prin luarea în considerare a chestiunilor legate de îmbătrânire, de experiența în operare, a celor mai recente rezultate ale cercetării științifice și a evoluției standardelor internaționale, prin utilizarea ca referință a obiectivului stabilit la articolul 8a.

*Articolul 8d***Măsuri de pregătire și intervenție pe amplasament în situații de urgență**

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor Directivei 2013/59/Euratom, statele membre se asigură că prin cadrul național se prevede ca structura organizațională pentru pregătirea și intervenția pe amplasament în situații de urgență se stabilește cu alocarea clară a responsabilităților și a coordonării dintre titularul autorizației, autoritățile competente și organizațiile competente, ținând seama de toate etapele unei situații de urgență.

(2) Statele membre se asigură că există coerență și continuitate între mecanismele de pregătire și intervenție pe amplasament în situații de urgență impuse de cadrul național și alte mecanisme de pregătire și intervenție pe amplasament în situații de urgență impuse în temeiul Directivei 2013/59/Euratom.”;

9. după articolul 8d se introduce următorul capitol:

„CAPITOLUL 2a

EVALUĂRI INTER PARES ȘI RAPORTĂRI

Articolul 8e

Evaluări *inter pares*

(1) Cel puțin o dată la zece ani, statele membre organizează autoevaluări periodice ale cadrului național și ale autorităților de reglementare competente și o evaluare internațională *inter pares* a segmentelor relevante ale cadrului național și ale autorităților de reglementare competente, cu scopul îmbunătățirii continue a securității nucleare. Rezultatele unei astfel de evaluări *inter pares* sunt raportate statelor membre și Comisiei atunci când sunt disponibile.

(2) Statele membre se asigură că, în mod coordonat:

- (a) se efectuează o evaluare națională, pe baza unei teme specifice legate de securitatea nucleară a instalațiilor nucleare relevante aflate pe teritoriul acestora;
- (b) toate celelalte state membre și Comisia, în calitate de observator, sunt invitate să revizuiască *inter pares* evaluarea națională menționată la litera (a);
- (c) se iau măsuri adecvate de urmărire a constatărilor relevante rezultate din procesul de evaluare *inter pares*;
- (d) se publică rapoarte relevante cu privire la procesul menționat anterior și la principalele sale rezultate atunci când acestea sunt disponibile.

(3) Statele membre se asigură că există mecanisme funcționale care să permită debutul primei evaluări *inter pares* tematice în 2017 și desfășurarea ulterioară a evaluărilor *inter pares* tematice cel puțin o dată la șase ani.

(4) În caz de accident care conduce la situații care ar necesita măsuri de urgență în afara amplasamentului sau măsuri de protecție a populației, statul membru în cauză se asigură că se dă curs neîntârziat unei evaluări internaționale *inter pares*.”;

10. articolul 9 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre prezintă Comisiei un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive pentru prima dată până la 22 iulie 2014 și, ulterior, până la 22 iulie 2020.”;

(b) alineatul (3) se elimină;

11. la articolul 10, după alineatul (1) se introduce următorul alineat:

„(1a) Obligațiile de transpunere și de punere în aplicare a articolelor 6, 8a, 8b, 8c și 8d nu se aplică statelor membre care nu au instalații nucleare, cu excepția cazului în care aceste state decid să desfășoare o activitate legată de instalații nucleare, care face obiectul unei autorizații ce ține de jurisdicția lor.”

Articolul 2

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 15 august 2017. Statele membre informează fără întârziere Comisia cu privire la acestea.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitățile de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre asigură comunicarea către Comisie a textelor principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă, precum și a oricăror modificări ulterioare ale dispozițiilor în cauză.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2014.

Pentru Consiliu
Președintele
P.C. PADOAN
